

Morten Lange: I gamle dage havde man nok den praksis her i landet, at når en lærer skulle skaffe sig ind i et skolelærerembede, var han nødt til at stille med anbefalinger fra provsten og præsten, og hvad der ellers var af kirkelige myndigheder; men det er jo bekendt, at denne praksis i hvert fald ikke officielt følges længere og formodentlig heller ikke i realiteten. Der er ikke i nutiden på nogen måde forordnet nogen kontrol med den religiøse indstilling, som lærere i folkeskolen skal have, og det eneste, som jeg kan se der virkelig kommer til at spille en rolle, er hensynet til undervisningen i et enkelt fag, nemlig kristendomskundskab og dens grundlag; her kan det naturligvis nok føles rimeligt, sådan som lovgivningen for folkeskolen er, at der kan kræves en positiv indstilling fra lærernes side. Jeg har min egen personlige opfattelse af, at det er et af de rudimenter i lovgivningen, som vi må se at komme væk fra, men så længe vi har dette grundlag, skal det ikke antastes af mig.

Årsagen til mit spørgsmål er, at der i den senere tid er opstået nogen usikkerhed ved besættelse af embeder, især blandt de yngre lærere. Er det ikke sådan, at spørgsmålet om medlemskab af folkekirken er kommet til at indtage en dominerende plads i bedømmelsen ved en række besættelser, også ud over, hvad man kan forvente kan motiveres af årsager som hensynet til kristendomsundervisningen? Det forekommer mig, at hvis man går ud over dette kriterium, befinder man sig på meget usikker grund. Det vil i så fald være mindst lige så afgørende, når man skal ansætte en lærer, om han er musikalsk, så at han kan undervise i sang og musik, og hvad det ellers er for færdigheder, man bør lægge vægt på. Jeg er her ikke ude efter og forventer ikke, at den højtærede undervisningsminister vil besvare mit spørgsmål med en erklæring om, at en hvilken som helst hensyntagen af den nævnte art er en streng forbrydelse og vil blive straffet ved statens foranstaltning. Jeg er fuldstændig klar over, at en sådan løsning er ikke i sigte og heller ikke rimelig; der er forholdet til forældrekredsen og til miljøet i det hele taget at tage hensyn til. Men det forekommer mig dog, at det måske kunne have nogen vægt, hvis den højtærede minister benyttede denne lejlighed, hvor

det er helt givet, at der findes usikkerhed om spørgsmålet, til med den myndighed, han har over for skolemyndighederne, over for dem, der skal besætte embederne, at gøre opmærksom på, at hvis de hæfter sig ret meget ved det lille spørgsmål, om ansøgere er medlemmer eller ikke medlemmer af folkekirken, så er det højst sandsynligt, at de i virkeligheden gør sig selv en ringe tjeneste, at de i virkeligheden lægger for meget ind i et medlemskab, som af de fleste mennesker her i landet jo anses for noget, der ikke siger så forfærdelig meget.

Det er min opfattelse, at det ville være en betryggelse, hvis ministeren som svar på mit spørgsmål kunne dels redegøre for, hvorledes praksis er, dels komme med en sådan understregning af, at det næppe vil være til fordel for den harmoniske udvikling af folkeskolen i Danmark, hvis man tager dette enkelte punkt ind som nogen særlig væsentlig del ved bedømmelsen af, hvem der skal ansættes i et embede. Jeg tror faktisk, at man ved at trække punktet frem, ved at gøre det til et problem, som har betydning ved ansættelsen, gør lærergerningen langt mindre tillokkende, ikke mindst for sådanne, som kunne være usædvanlig gode pædagoger, men som har måske et markeret standpunkt i spørgsmålet om kristendom. Det kan jo heller ikke være hensigten at holde gode lærere ude fra skolen, blot fordi man har en eller anden anskuelse i retning af, at det måske kunne være af tvivlsom gavn for forældrekredsen at få en sådan lærer tilknyttet skolen.

I virkeligheden ligger problemet ganske nær et andet, hvor der sikkert er aldeles enighed om, at et sådant synspunkt ikke kan fremdrages, men hvor man jo naturligvis også fra tid til anden er i tvivl om, hvorvidt det bliver brugt. Jeg tror nok, at politiske tilhørsforhold fra tid til anden kan spille en rolle, men jeg tror, at ministeren vil være enig med mig om, at selv om det kan være beroligende for forældrekredsen, at der er en passende overensstemmelse på disse punkter, så vil det dog nok i det lange løb og for skolen være bedre, om man tager mere saglige hensyn.

Undervisningsministeren (Heloeg Petersen): Jeg vil gerne begynde med at sige til det ærede medlem, der jo lagde proble-